

MOJ DOM

Glasilo Pokrajinske zveze društev hišnih posestnikov za Slovenijo v Ljubljani.

Izhaja 8 krat letno. - Uredništvo in upravljanje je v Salterjevi ulici šte. 6. - Telefon šte. 4287.
Tiska tiskarna Makso Hrovatin v Ljubljani. - Odgovorni urednik Ivan Freljh.

Štev. 1.

Ljubljana, 14. januarja 1941

Leto XXI.

Članarina za ljubljanske hišne posestnike

Danes smo priložili ljubljanskim hišnim posestnikom položnice ter prosimo, da nemudoma pošljejo članarino za leto 1941., ki znaša pri hišah do letne najemnine 5000 din 30 din; do letnih 10.000 din 40 din; do letnih 20.000 din 60 din; do letnih 30.000 din 80 din; do letnih 40.000 din 120 din; do letnih 50.000 din 200 din.

V tem znesku je zapopadena za ljubljanske člane tudi naročnina za »Moj dom«, ki nas mnogo stane.

Razen našega glasila »Moj dom«, ima še vsak društveni član naslednje ugodnosti: Brezplačne, popolnoma zanesljive informacije v vseh davčnih, najemninskih, kakor tudi v vseh drugih zadevah glede hišne posesti. Brezplačne intervencije pri raznih oblastvih, uradih in korporacijah. Brezplačno napravo raznih davčnih prijav, pritožb, vlog in prošenj na razne urade. Brezplačno oddajo stanovanj. Brezplačna pojasnila glede prodaje ali nakupa realitet in končno sklepanje o vsakem umestnem predlogu posameznih društvenih članov in tozadevno posredovanje pri pristojnih faktorjih. Iz predstoječega naj blagovoli razvideti vsak član, da nudi naša organizacija toliko ugodnosti kot nobeno drugo društvo in da je to ena najpotrebnejših organizacij, zato vredna, da jo vsak član podpira po svojih močeh.

Več naših članov je že v pisarni plačalo članarino za leto 1941. in ker bodo tudi ti radi enostavnosti prejeli položnice, naj nam to oprostite in jih po možnosti izročite bližnjemu sosеду, ki še ni naš član.

Naročnina

Naročnikom »Moje doma« smo danes priložili položnice ter prosimo, da nam takoj nakažejo naročnino za leto 1941. v znesku 20 din. To je tako nizek znesek, da ga lahko utrpí prav vsak posestnik in posestnica, zaradi česar upamo, da nam ne bo nihče vrnil »Moje doma«, ker bi s tem škodoval samemu sebi. »Moj dom« bo prinašal toliko poučnega, zlasti o davčnih zadevah, da ga mora vsak posestnik v lastnem interesu obdržati ali pa na novo naročiti. Dolžnost posestnikov bi bila, da bi pridobivali nove naročnike.

V tej naročnini so zapopadene tudi vse brezplačne informacije in intervencije. Brezplačno napravimo tudi vse prošnje in pritožbe na razne urade, zaradi česar bo to malenkostno naročnino za svoj najvažnejši in najpotrebnejši list »Moj dom« zmogel vendar vsak posestnik in ga radevolje obdržal.

Občni zbor delegatov Pokrajinske zveze društev hišnih posestnikov za Slovenijo v Ljubljani

(Nadaljevanje in konec.)

Zahvala in priznanje predsedniku Ivanu Frelihu za ustanovitev Zveze in 20 letno požrtvovalno ter uspešno delovanje.

Predsednik društva hišnih posestnikov iz Maribora g. Meglič Otmar v svojem najdajnjem govoru izreja:

Važna stvar je tudi kolkovanje najemninskih pogodb. Če se glasi najemninska pogodba za 12.000 din, je treba plačati 100 din takse. Če bi imeli stalne stranke, ki stanujejo po več let pri enem in istem gospodarju, bi to še ne bilo tako hudo. Toda računati moramo s tem, da se pri nas stranke pogosto menjavajo, in da je treba z vsako delati novo najemninsko pogodbo ter ponovno plačati dotične takse. Zato prosim, naj Zveza posreduje, da se bodo takse od najemninskih pogodb, če se že ne morejo popolnoma ukiniti, vsaj znatno znižale.

Končno bi omenil še neko stvar, ki je tudi zelo važna, to je prirastkarina, ki se pobira v Ljubljani in v Mariboru. Ta prirastkarina je tako visoka, da lahko prodajalca popolnoma uniči. Marsikdo proda svoje posestvo radi tega, da bi se rešil svojih dolgov. Vzemimo samo konkreten primer. Nekdo je kupil hišo leta 1920. za 100.000 din, a jo je danes prodal za 800.000 din. Na tej hiši je bilo dolga 700.000 din. Torej dotični hišni lastnik, ki je hišo prodal, prav za prav ni imel nobenega dobička, ker moramo upoštevati, da je dal za hišo lastnega kapitala 100.000 din, vendar pa mora od dozdavnega dobička plačati 70.000 din prirastkarine. Davčna oblast je enostavno primerjala nakupno in prodajno ceno ter izračunala, da je imel prodajalec 700.000 din dobička, od katerega se mu je odmerila prirastkarina. Gospodje, iz navedenega lahko razvidite, da prirastkarina ne odgovarja več sedanjim razmeram in da jo je treba temeljito reformirati. Razen tega je pa baza za odmero prirastkarine švicarski frank, ki je notiral do leta 1936. sedem dinarjev. Takrat je Švica svoj frank devalvirala in danes notira švicarski frank 10 din. Zato moramo odklanjati zlasti to, da bi se prirastkarina odmerjala na podlagi švicarskega franka. Treba je pa pomisliti tudi to, da se danes nobena hiša in nobena druga nepremičnina ni toliko podražila, da bi se s tem dosegel kak ekvivalent. Če se je na primer moka podražila za dvesto procentov, se hiše prav gotovo niso. Iz tega sledi, da je prirastkarina zastarela ustanova in bi jo bilo treba popolnoma ukiniti. Mi imamo še razen prirastkarine zelo visoke

prenosne takse, ki znašajo 11 do 12% prodajne oziroma kupne cene.

Malovič Matko, predsednik društva hišnih posestnikov v Novem mestu. — Iz poročil g. predsednika in izvajanj g. predgovornika smo razvideli, kako nujno potrebna nam je čim boljše organizacija. Pri tej priliki bi priporočal, da se obširno in izčrpno poročilo g. predsednika natisne v našem glasilu »Moj dom« in naj se dotična številka »Moje doma« natisne v več izvodih ter razdeli med naša društva. Društva bodo razdelila »Moj dom« med mlačne člane in jih s tem izpodbudila k intenzivnejšemu delovanju in vestnejšemu izpolnjevanju dolžnosti napram društvu. Prepričan sem, da bomo s tem, če ljudi poučimo o potrebi čim boljše organizacije hišnih posestnikov in čim intenzivnejšega delovanja vzpodbudili mlačne člane k novemu delu in pritegnili v naše vrste tudi druge hišne posestnike, ki danes stoje še pasivno ob strani.

Hrovatin Maks: Gosp. predgovornik je omenil, da je absolutno potrebno, da se naše organizacije zavedajo, da je v sedanjih razmerah predvsem potrebno čim živahnije delovanje. Na žalost moramo ugotoviti, da je danes precej naših organizacij, ki se v splošnem prav nič ne brigajo za naše delo. Pogrešamo jih tudi danes v naši sredini, kar je žalostno znamenje, da se ne zavedajo velike važnosti čim tesnejše in boljše organizacije. Zato je treba storiti vse korake, da se v teh zaspalih organizacijah poživí delo in da se jim zopet vzbudi zanimanje za skupnost in za splošno korist. Če so v kaki organizaciji oziroma društvu ljudje, ki so drugod preveč zaposleni in ne morejo posvetiti vseh svojih moči društvu, naj se mesto njih izberejo drugi ljudje, ki ne bodo tako zaposleni in bodo imeli več časa za delo v društvu. Storit pa moramo vse, da se delo v naših organizacijah poživí, ker je to nujno potrebno, kakor so to poudarjali vsi predgovorniki.

Stražišar Viktor iz Jesenice: K poročilu g. predsednika bi si dovolil pripomniti sledeče: Vse, kar se je zgodilo v korist hišnih posestnikov, se je doseglo z delovanjem Zveze oziroma njenega predsednika. Iz poročila g. predsednika smo pa tudi razvideli, da je še mnogo neurejenih zadev in da bo potrebno še nadaljnje intenzivno delo. Res je tudi, da so nekatere naše organizacije preslabe in da ne morejo delati, več je pa tudi takih, ki nočejo delati. Zato moramo v prvi vrsti skrbeti zato, da vse organizacije, ki danes slabo ali sploh ne

delajo, poživimo in jim pomagamo, da se bodo čim krepkeje razvile. Pomisliti bi bilo treba, da imajo vsi hišni lastniki koristi od tega, kar naredi naša društva oziroma naša Zveza. Zato je moralna dolžnost vsakega hišnega posestnika, da pristopi v naše vrste in se organizira v našem društvu. Že na snočnji seji je nekdo od gospodov govornikov poudaril, da smo tudi hišni posestniki steber države. To je brez dvoma res. Vsi hišni posestniki se moramo zavedati svoje važnosti, ki jo predstavljamo za državo in moramo to tudi odločno povedati na pristojnih mestih. Zato je pa predvsem potrebno, da se čim bolj in tesneje organiziramo. Če bomo močni, bomo dosegli tudi lepe uspehe. Če pa se ne združimo in bomo ostali razcepljeni in nedelavni, kakor do sedaj, tudi v bodoče ne bomo pomenili prav nič. Zato je treba najti način, kako pridobiti vse hišne posestnike in jih združiti v močno organizacijo. Če nekateri gospodje poudarjajo, da za naše delo ni denarja, naj temu nasproti omenim, da ga moramo pač dobiti. Naše glasilo »Moj dom« je danes tudi nekoliko premajhno in ga bo treba razširiti. Nekaj prostora v »Mojem domu« naj se določi v propagandne namene, kakor se to dela drugod. Zato moramo tudi mi za propagando nekaj žrtvovati. Na vsako podružnico Zveze oziroma na vsako društvo hišnih posestnikov, včlanjenih v Zvezi, naj se pošlje nekaj izvodov »Moje doma«. Društva naj skušajo te izvode prodati, če jih pa ne morejo prodati, naj jih pa razdele med hišne posestnike, pri katerih naj s tem skušajo vzbuditi smisel za naše delo. Mislim, da bomo s tem marsikaj dosegli. Hišni posestniki se borimo za svoje interese. To je res. Toda naši interesi, za katere se borimo, so tudi interesi splošnosti. Če bodo hišni posestniki dobro situirani, če bodo rastla mesta in trgi, je brez dvoma, da bo od tega imela svoje koristi tudi splošnost, predvsem pa država.

Predsednik Frelih Ivan: Po novem letu bomo pisali vsem našim društvom in jih pozvali, naj nam sporoče, kako si zamišljajo našo organizacijo in kako mislijo urediti svoje delo. Mogoče se bodo sedaj, ko smo dobili novo stanovanjsko zaščito, kaj zganila in pričela nekoliko živahnejše delovati. Ko je bila v veljavi še stara stanovanjska zaščita, je izhajal »Moj dom« v štiri tisoč izvodih, ki so jih naročniki tudi točno plačevali. Danes je pa število naročnikov za naše društveno glasilo zelo padlo in še ti ne plačujejo vsi v redu svoje naročnine. Med dobro plačujočimi naročniki moram omeniti Studence pri Mariboru, ki izterjajo vse do zadnje pare, in Celje, kjer imajo tudi pridno nabiralko, da vsak naročnik »Moje doma« tudi v resnici plača naročnino.

Popolnoma pravilno so gospodje predgovorniki poudarjali, da moramo danes združiti vse svoje moči in se čim tesneje oprijeti naše Zveze. Tudi novi hišni posestniki danes nimajo nobenega razloga, da bi se oddaljevali od nas, kajti po novi naredbi so prišli tudi ti pod stanovanjsko zaščito. Zato tudi novim hišnim posestnikom ni treba delati nobenih izjem, ker s tem samo škodujejo naši skupni stvari. Zato moramo skušati, da pridobimo vse hišne posestnike brez izjeme in jih strnemo v naših vrstah. Za kako prisilno organizacijo pa mi nismo, ker smo prepričani, da s prisilno organizacijo ne bomo ničesar dosegli, kajti nobena prisiljena reč in torej tudi prisiljena organizacija ni dobra.

Želi še kdo besede? (Nihče.) Dam poročilo o poslovanju o pretekli dobi na glasovanje.

Kdor je za to, da se to poročilo odobri, naj obsedi. (Se zgodi.) Je kdo proti? (Nihče.)

Ugotavljam, da je poročilo soglasno odobreno.

Prav pristržno pozdravljam zastopnika društva hišnih posestnikov iz Kranja gosp. predsednika Gorjanca. Na vrsto pride druga točka dnevnega reda, t. j. odobrenje računa v preteklem letu. Prosim g. blagajnika Hrovatina, da nam o tem poroča.

Meglič Otmar: Gosp. blagajnik nam je že včeraj podal točno poročilo, iz katerega je bil razviden ves denarni promet Zveze. Zato mislim, da danes ni treba čitati zopet celotnih računskih zaključkov, nego zadostuje, da se nam podajo samo končne vsote.

Hrovatin Maks: V letu 1937. so znašali dohodki:

	din	25.397.90
stroški	„	25.098.85
preostanek	din	299.05

V letu 1938.: dohodki din 31.069.55
stroški „ 30.553.43
preostanek din 516.12

V letu 1939.: dohodki din 27.438.57
stroški „ 27.335.03
preostanek din 103.54

Predsednik Frelih Ivan: Prosim g. revizorja Klarmana, da nam poda poročilo v imenu nadzornega odbora.

Klarman Viktor: Spoštovani gospodje! S tovarišem Doboviškom sva pregledala vse blagajniško poslovanje in blagajniške knjige, primerjala posamezne postavke s prilogami ter našla vse v najlepšem redu. Zato predlagam, da se dá upravnemu odboru kakor tudi blagajniku razrešnica.

Predsednik Frelih Ivan: Želi kdo besede? (Nihče.) Ker nihče ne želi besede, dam predlog revizorja g. Klarmana, da se dá upravnemu odboru in blagajniku razrešnica, na glasovanje.

Kdor je za predlog, naj obsedi. (Se zgodi.)

Je kdo proti? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog sprejet soglasno in s tem rešena ta točka dnevnega reda.

Na vrsto pride tretja točka, t. j. določitev letnega doneska za zvezina društva.

Mislim, da nam o tej točki ni treba posebej razpravljati, ker smo že včeraj sklenili, da ostanemo pri članarini, t. j. po 3 din za vsakega člana. Dam torej predlog, da ostane stara članarina po 3 din od člana, na glasovanje.

Kdor je zato, izvoli obsedeti. (Se zgodi.)

Je kdo proti? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog sprejet soglasno in s tem rešena ta točka dnevnega reda.

Ker včeraj nismo prišli do resolucij, prosim g. Hrovatina, da jih danes prečita.

Hrovatin Maks: Resoluciji, sprejeti na občnem zboru delegatov Pokrajinske zveze društev hišnih posestnikov za Slovenijo v Ljubljani, dne 24. novembra 1940. ter predlaga:

1. Resolucija v pogledu ponovne stanovanjske zaščite.

Delegatje na občnem zboru Pokrajinske zveze društev hišnih posestnikov dne 24. novembra 1940. ugotavljajo, da jih je nepričakovano in neprijetno iznenadila uredba z dne 17. oktobra 1940, ki je stopila v veljavo dne 19. oktobra 1940. in velja do tega dneva 1941. leta. Ta uredba o

ponovni zaščiti stanovanj in lokalov bo imela slabe posledice za vse narodno gospodarstvo, ker bo nastalo veliko pomanjkanje stanovanj zaradi tega, ker se najemniki ne bodo selili in bo ostal vsak v svojem zaščitenem stanovanju. Nove hiše se ne bodo več gradile, ker so tudi nove hiše sedaj prišle pod zaščito, dasiravno je bilo v prejšnjih stanovanjskih zakonih obljubljeno in zasigurano, da se stanovanjska zaščita na nove hiše ne bo uvedla. S to garancijo so graditelji novih hiš imeli pogum, da njih hiše ne bodo zaščitene in bodo posestniki lahko v takih hišah prosto razpolagali s stanovanji in lokali. Sedaj pa jim je to zagotovilo odvzeto in si bo vsak v prihodnje premislil svoj denar vložiti v novo hišo, ker se tudi njemu lahko odvzame prosto razpolaganje s svojo imovino. Hiše se ne bodo popravljale, zaradi česar bodo trpeli obrtniki in nastala bo brezposelnost, ki jo hoče država na drugi strani odpraviti z milijardnimi posojili. Vsak hišni lastnik si bo odslej premislil hišo ali stanovanja popravljati, kar bodo najemniki kvarili. Najemniki ne bodo priznali hišnega lastnika in bodo nastopali v svojih stanovanjih kot bi bili lastniki istih. Gospodar bo v redkem slučaju uspel s sodno odpovedjo. Med gospodarji in najemniki bodo nastala sovraštva, prepiri, tožbe, žalitve, trpela bo morala in mladina se bo še bolj pokvarila kot je pokvarjena sedaj.

2. Resolucija glede znižanja najemnin.

Hišni lastniki ugotavljajo, da edino oni ne zamorejo in ne smejo povišati najemnin, dasiravno se je tudi drugo njim vse podražilo v pogledu hrane, obleke, materiala za popravila hiš, dela obrtnikov, a najemnine so se v zadnjih letih izdatno znižale, dasiravno so hišni posestniki prevzeli nova davčna bremena, kakor obrambni fond (špechtalni doprinos), povišanje dopolnilnega davka na svoja ramena, dasiravno bi bili upravičeni to povišanje prevzeti na najemnine, vsled nevihi obremenitev. Najemnine so toliko padle, da so po številčnem indeksu nižje za 9.50% kakor so bile v letu 1914. in 29.50% nižje kakor v letu 1929. Vsi drugi stanovi lahko primerno povišujejo cene, vsled višjih stroškov in pri tem ne dela izjemo niti država sama, ki nalaga hišnim lastnikom nova bremena, a prepoveduje pa povišanje najemnin tudi za neodložljiva popravila, dasiravno je to v banovini Hrvaški dovoljeno. Znano je dejstvo, da tvorijo hišni posestniki hrbtenico davkoplačevalcev, a sedaj gre njihova finančna moč h kraju. Večina hišnih posestnikov je zelo zadolžena, zato s sedanjimi najemnini ne bo več mogoče popravljati hiš in plačevati davke. S tem se začne propadanje hišne posesti in istočasno začetek zmanjšanja dohodkov davkov v državno blagajno. Če bi se ne dovolilo hišnim posestnikom zvišati najemnine, naj se vsaj dovoli, da se odbitek za vzdrževanje hiše, amortizacijo poviša na 40%, drugače bodo hiše začele razpadati.

Sedanja stanovanjska zaščita je nemogoča radi tega, ker ne dela nobene razlike med najmodernejšimi stanovanji, med največjimi milijonarji in med največjimi reveži, kar je že iz socialnega stališča neprimerno. Skrajno zadolžen hišni lastnik naj sedaj vzdržuje stanovanje bogatemu milijonarju, ki si je denar nakopičil v nekaj letih. V tem pogledu bi bilo treba med bogatimi in revnimi posestniki delati razloček. Zato hišni posestniki danes javno izjavljamo, da nikakor ne moremo govoriti o kakem znižanju najemnin, in se nam mora v eni ali drugi obliki priskočiti na pomoč, da rešimo svojo imovino, ki je podlaga vsemu gospodarstvu in vsaki kulturi.

Resoluciji sta bili soglasno sprejeti.

Ima še kdo kako resolucijo?

Farazine Anton: Včeraj smo govorili med drugim tudi glede dimnikarske obrti. Prosim, da bi se tudi določbe glede dimnikarske obrti sprejele v resolucijo.

Predsednik Frelj Ivan: Kakor sem že včeraj omenil, so si dimnikarski mojstri sami izmislili, da morajo svoje tarife zvišati za ometanje štedilnikov za 1 din.

Fazarine Anton: Včeraj nismo razpravljali toliko o eventualnem povišanju dimnikarskih tarifov, temveč smo razpravljali v prvi vrsti, naj se v resolucijo vnese tudi to, da se pusti prosta konkurenca oziroma prosta izbira dimnikarskih mojstrov in da smo proti sedanjemu rajoniranju dimnikarskih okolišev. Zahtevali smo tudi, naj se pomnoži število dimnikarskih obrti, kjer se za to pokaže potreba, zlasti pa tam, kjer se je v zadnjih letih zgradilo mnogo novih zgradb. Predvsem pa zahtevamo, da se nam da možnost, da moremo poljubno izbrati dimnikarja, ki naj opravlja dimnikarska dela, v naših hišah, ne pa da smo vezani, kakor do sedaj samo na gotove obrtnike in to vseeno ali opravljajo svoje delo vestno ali ne.

Stavljam torej sledeči konkretni predlog. Delegati, zbrani na občnem zboru Pokrajinske zveze društev hišnih posestnikov za Slovenijo zahtevajo spremembo obrtnega zakona v zadevi rajoniranja dimnikarskih okolišev in zahtevajo, da se jim pusti prosta konkurenca oziroma izbira dimnikarskih mojstrov. Prosim g. predsednika, da dá moj predlog na glasovanje in ga sprejme v resolucijo.

Predsednik Frelj Ivan: Dam predlog g. Fazarinca na glasovanje.

Kdor je za ta predlog, naj izvoli obsesti? (Obsede vsi.)

Ugotavljam, da je predlog soglasno sprejet.

Nato predsednik nadaljuje, da imamo sklepati o predlogih Zvezinih odposlancev. Od g. Ravniharja smo dobili razne predloge, ki pa smo jih vse že upoštevali v naših resolucijah, potem pa predlog od Prvega društva hišnih posestnikov v Ljubljani glede Glavne zveze, ki ima sedaj svoj sedež v Zagrebu. Po tem predlogu naj bi se sedež Glavne zveze menjaval in naj bi bil prvo leto v Beogradu, drugo leto v Ljubljani, tretje leto pa zopet v Zagrebu. Ta sprememba naj bi se izvršila s prvim januarjem 1941.

Fazarine Anton: O tej stvari smo tudi že včeraj razpravljali. Z ozirom na kratek čas, ki nam je na razpolago, ne želim ponavljati vsega, kar se je včeraj v tej zadevi govorilo. Poudarjam samo na kratko, da naj se z naše strani napravi na Glavno zvezo vloga, v kateri se ugotovi, da je nova uredba o ponovni stanovanjski zaščiti bila izdana za vso državo, samo za bano-vino Hrvaško ne.

Nadalje zahtevamo, da se Hrvatje izjavijo, ali so še voljni sodelovati tako, da bo Glavna zveza res delala za vso državo. V pritrdilnem slučaju naj se čimprej skliče sestanek Glavne zveze — ne občni zbor — na katerem bomo povedali svoje mnenje in našli način nadaljnjega dela. Upam, da se bo pri nekoliko dobri volji, tako Beograda, Zagreba in Ljubljane našla platforma, na kateri se bo vse delo gradilo v bodoče.

Predsednik Frelj Ivan: Predlog g. Fazarinca je v razpravi. Želi kdo besede? (Nihče.) Dam njegov predlog na glasovanje. Soglasno sprejeto.

Na vrsto pride volitev treh odbornikov za Glavno zvezo društev hišnih in zemlji-

ških posestnikov kraljevine Jugoslavije. Ker g. dr. Požar nikakor noče sprejeti mesta odbornika v Glavni zvezi, predlagam, da se izvolijo sledeči gospodje: Meglič, Fazarine in Hrovatin. Za namestnika se pa izvolita gospoda dr. Požar in Prelog. Soglasno odobreno.

Sedaj nam je določiti še kraj, kje naj se vrši prihodnji občni zbor naše Zveze. Iz Novega mesta smo dobili dopis, v katerem Novomeščani želijo, da bi se prihodnji občni zbor vršil v Novem mestu. Včeraj je pa bilo na seji odbornikov Pokrajinske zveze sklenjeno, da se vrši prihodnji občni zbor v Celju, drugo leto potem v Novem mestu.

Malovič Matko: Mi smo predlagali Novo mesto radi tega, ker smo upali, da se bo s tem poživila stanovska zavest novomeških hišnih posestnikov, ki bi ugodno vplivala tudi na druge večje kraje naše Dolenjske. Če bo novomeško društvo dobro napredovalo, potem upam, da se bodo ustanovila društva hišnih posestnikov tudi v drugih večjih krajih, zlasti pa v Črnomlju in Metliki, ki še do danes nimata društva hišnih posestnikov. Svojo organizacijo ima danes na Dolenjskem samo Novo mesto. S sklicanjem občnega zbora v Novem mestu smo nameravali pridobiti še Metliko in Črnomelj, ali pa vsaj Črnomelj. Radi tega smo tudi predlagali, da bi se prihodnji občni zbor Pokrajinske zveze vršil v Novem mestu. Ker je pa Novo mesto za nekatere delegate res precej oddaljeno in ker je Celje nekako središče Slovenije, se strinjam tudi, da se prihodnji občni zbor Pokrajinske zveze vrši v Celju in umaknem svoj predlog. (Hrovatin Maks: Novo mesto pride potem drugo leto na vrsto.)

Predsednik Frelj Ivan: Na vrsto pride nadaljnja točka dnevnega reda, t. j. sprememba pravil, in prosim g. podpredsednika Megliča, da nam poroča.

Fazarine Anton: Gospodje! S tem vprašanjem smo se na včerajšnji seji bavili zelo dolgo ter smo nova pravila preraščevali od točke do točke. Ta pravila smo včeraj dobro in temeljito predelali, in če bi jih sedaj zopet obravnavali od paragrafa do paragrafa, bi se zamudili najmanj dve uri. To bi bilo pa za nas predolgo, ker nekateri delegati želijo, da se že s prvim popoldanskim vlakom odpeljejo domov.

Zato predlagam, da se nova pravila sprejmejo tako, kakor so bila sprejeta včeraj, to se pravi, da se sprejmejo en bloc.

Predsednik Frelj Ivan: Želi še kdo besede? (Nihče.) Predlog g. Fazarinca, da se nova pravila sprejmejo en bloc je bil sprejet soglasno in s tem sprejeta tudi nova pravila.

Za slučaj, da bi banska uprava zahtevala kako spremembo oziroma dopolnitev v pravilih, naj bi se izvolil poseben odbor, ki bi to delo opravil.

Fazarine Anton: Predlagam, da se v ta odbor pošljejo: g. predsednik Frelj in gg. Hrovatin, Meglič, dr. Požar in Omerzu K. iz Trbovelj. Prosim, da ti gospodje pripravijo vse potrebno, da bodo nova pravila čimprej odobrena.

Predsednik Frelj Ivan: To bomo opravili.

Stražisar Viktor: Ko bodo pravila odobrena, naj se takoj natisnejo in razpošljejo vsem društvom.

Predsednik Frelj Ivan: Razume se samo po sebi, da bodo pravila takoj po odobritvi natisnjena in razposlana v Zvezi včlanjenim društvom.

Imamo tukaj prav za prav predlog g. Fazarinca, za slučaj, če bodo potrebne kakšne korekture. Predvsem je treba tukaj natančno določiti, komu pripada Zvezino pre-

moženje v slučaju njenega razpusta. Prav za prav bo to lahko določiti, ker premoženja itak nič ni in nam ni treba preveč skrbeti, komu bomo izročili društveno premoženje.

Ažman Konrad: Predlagam, da se vse premoženje Pokrajinske zveze v slučaju njenega razpusta dá družbi sv. Cirila in Metoda.

Hrovatin Maks: Gospodje, mislim, da se nam danes ni treba preveč ukvarjati s tem, komu bomo izročili Zvezino premoženje, ki ga itak skoro nič ni. Saj je zato odbor štirih gospodov, ki bo to stvar uredil, če bo banska uprava zahtevala kako spremembo glede izročitve premoženja v slučaju razpusta Zveze.

Fazarine Anton: Gospodje, morda bi bilo določbo glede razpusta Zveze spopolniti v toliko, da se v primeru sklenjenega razpusta razdeli Zvezino premoženje med člane, ki so včlanjeni v Zvezi in ki so vsaj zadnje leto plačali svojo članarino Zvezi.

Stražisar Viktor: Če gremo že tako daleč, da določimo, da se v slučaju razpusta Zveze razdeli premoženje med društvene člane, naj se dostavi, da se z razdelitvijo počaka pet let, da se morda v tem času ustanovi novo sedanji Zvezi podobno društvo. Če se v petih letih ne ustanovi nova Zveza, naj se premoženje razdeli med vsa društva.

Prelog Vinke: Ker vidim, da so glede razdelitve premoženja različna mnenja in da stvar končamo, predlagam, da se zadnji odstavek § 16. spremeni v tem smislu, da se Zvezino premoženje ne razdeli na vsa društva, ampak da se v slučaju razpusta Zveze premoženje izroči Prvemu društvu ljubljanskih hišnih posestnikov. To se zgodi tem lažje, ker Zveza itak nobenega premoženja nima. Soglasno odobreno.

Meglič Otmar: Gospodje delegati! Dne 15. septembra preteklega leta je preteklo dvajset let, odkar obstoji Zveza društev hišnih posestnikov za Slovenijo. Ves ta čas je vodil Zvezo pridno in neumorno, včasih tudi nekoliko vehementno naš odlični predsednik g. Ivan Frelj. (Živahno odobravanje in ploskanje.) Tega dogodka smo se spomnili včeraj in se ga spominjamo tudi danes. V tej zadevi smo debatirali sem in tja, nazadnje smo pa sklenili, da se g. predsedniku za njegovo neumorno delo izreče prav iskrena zahvala in da bo dobil vidni znak naše zahvale na način, ki je pa za enkrat še tajnost. G. predsednik, iskreno Vam čestitam k temu odlikovanju in Vas prosim, da še nadalje z isto vnemo kakor do sedaj nadaljujete svoje delo v prid hišnim posestnikom in za prospeh in procvit naše Zveze. (Ponovno živahno odobravanje in ploskanje.)

Predsednik Frelj Ivan: Ne vem za kaj gre. (Klici: Za dvajset let Vašega dela.) Gospodje delegati, hvala Vam lepa za priznanje, ki ste ga izrekli mojemu delu. Obljubim Vam, da bom tudi v bodoče posvetil vse svoje skromne moči, da bo naše delo čim bolj napredovalo in se čim lepše razvijalo.

S tem zaključujem današnji občni zbor Pokrajinske zveze društev hišnih posestnikov za Slovenijo in se Vam prav prisrčno zahvalim, da ste se odzvali v tolikem številu našemu povabilu in vztrajali pri naših precej dolgih razpravah. Upam, da bo udeležba na prihodnjem občnem zboru še veliko večja, da bodo zastopana tudi društva, ki danes stoje nedelavna ob strani in da bomo pridobili še nova društva. Gospodje, razmere, v katerih danes živimo, so res težke, toda s složnim delom in s skupnimi močmi bomo prebrodili tudi sedanje težave in doživeli lepšo bodočnost.

Občni zbor je bil zaključen ob 12. uri.

Uredba o spremembah in dopolnitvah zakona o taksah

Na postavi člena 1. uredbe o spreminjanju obstoječih predpisov in izdajanju novih M. s. št. 1118 z dne 16. septembra 1939. leta predpisuje ministrijski svet na predlog ministra za finance

uredbo

o spremembah in dopolnitvah zakona o taksah.

»Službene novine« kraljevine Jugoslavije z dne 1. januarja 1941. št. 1/II.

Člen 3. zakona o taksah se razširja na vso državo ter se v izpremenjeni obliki glasi takole:

»Količino takse odreja taksna tarifa, ki je priložena temu zakonu kot njegov sestavni del. V kolikor tarifni predpisi za posamezne taksne predmete še niso izenačeni, veljajo odnosni posebni predpisi.«

Povsod, kjer je v taksnih predpisih določeno plačilo takse za listine ali spise po poli, se smatra, ako ni drugače določeno, za polo papir čigar razprostrta širina cele pole pomnožena z njegovo dolžino (višino) znaša 1.750 kvadratnih centimetrov površine ali manj. Če je površina papirja, ki vsebuje listino ali spis manj kot 1.750 kvadratnih centimetrov, se taksa plača kot od cele pole, če je pa večja, se plača taksa tolikokrat, kolikokrat je površina 1.750 kvadratnih centimetrov vsebovana v površini cele dotične listine ali spisa in sicer brez ozira na to, ali je vsa površina popisana ali ne. Začeta pola se smatra kot cela pola.

Ti predpisi se ne nanašajo na površino listov v knjigah, navedenih v tarifni številki 167.

Ukinjen je člen 56. zakona o taksah. Ta člen je določal, da kazni zaradi taksne prestopka ni, če krivec po svoji svobodni volji vpostavi zakonu odgovarjajoče stanje preden je za to doznala oblast na kateri koli način. Ukinitev velja od dne po objavi te uredbe.

Taksa po tarifni postavki 1 za pismene ali protokolarne predstavke, vloge ali prošnje, ki je znašala doslej enotno 5 din, znaša v bodoče 5 din od vsake pole. Tudi je slično izpremenjena taksa po post. št. 6 za pritožbe zoper odločbe oblasti, namenjene višjemu oblastvu, tako da znaša ne kot doslej samo 20 din, temveč 20 din za vsako polo.

Na vso državo je razširjena tar. postavka 7, zahteva, naj se dopusti uradnik, da priča, obenem pa zvišana od 20 na 50 din. Taksa za družitev na skupni posel je zvišana. Po tar. št. 10 je zvišana taksa v točki 1 (če vložita dve ali več oseb svoj trud ali svojo imovino) brez posameznika od 20 na 100 din, če pa vlože svoj trud zaradi koristi (točka 2) pa od 100 na 500 din. Taksa na družbene delnice, ki se glase na ime (točka 3 a), je zvišana od 1.5 na 3 % imenske vrednosti. Taksa za delnice, ki glase na prinosnika (točka 3 b), je zvišana od 3 na 6 %, v vseh drugih pogodbah, kjer se plača taksa po pogojeni vrednosti imovine, ki se vlaga (točka 3 c), je zvišana taksa od 1 na 2 %. Toda ta taksa ne sme biti nikdar nižja kot 500 din.

Prenosna taksa za kupne in prodajne pogodbe po št. 12, ki je bila že lani zvišana od 4 na 6 %, je sedaj ponovno zvišana za višje vrednosti. Kajti taksa za vrednosti do 200.000 din znaša še kot doslej 6 %, za vrednosti od 200.000 do 1 milij. din 7 %, od 1 do 5 milij. din 8 % in za nad 5 milij. din 10 %. Taksa po višji stopnji vsake od skupin ne more biti višja od takse po najbližji nižji stopnji, povečani z razliko, zaradi katere se uporablja višja stopnja.

Taksa za listino po točki c) post 10 (za listino kupne in prodajne pogodbe) se zviša od 10 na 50 dinarjev.

Nanovo uvedena naslednja taksa pod točko č): Poleg takse pod b) točke 1—3 se plačuje še 1 % v korist sklada za zgradbo, popravilo in opremo sodnih zgradb in za urejevanje zemljiških knjig.

Nova je naslednja: Ako v teku enega leta isti prodajalec prenese na istega kupca nepremičnine ali več delov ene nepremičnine, katerih skupna vrednost prekaša stopnjo vrednosti, ki je izvzeta od enega teh prenosov v svrhu, da se odmeri taksa, tedaj je za odmero takse merodajna skupna vrednost, zaradi česar se izgubi nižja odstotna stopnja, ki je eventualno že bila porabljena glede omenjenega prenosa.

Nadalje je nova odločba: Za prenose nepremične imovine od osebe, ki je podvržena plačilu dopolnilne takse na istotako osebo ali take osebe na osebe, sploh oproščeno od plačila takse za prenos nepremičnin, se plača polovica prenosne takse po tem, ali se prenos vrši ob protidajatvi ali brez protidajatve.

Tarifna post. 13 za sklepe o nakupu in prodaji na borzi se zviša od 1 na 2 din za vsako obveznico, pri zasebni prodaji obveznic, srečk ali drugih vrednostnih papirjev do imenske vrednosti 100 din se zviša taksa od 0.50 na 1 din, odnosno pri imenski vrednosti nad 100 din od 1 na 2 din.

Taksna postavka 14 za nakupne pogodbe ali listine, s katerimi se dajo komu nepotrošne stvari ali pravice v uporabo, se zviša od 1 na 2 %.

Doslej so bile najemninske pogodbe za najem zgradb, stanovanj in lokalov do 2.400 din proste takse, odslej se plača 10 din. Za podnajem ni obvezno sklepanje najemninskih pogodb.

Tarifna postavka 16 za pogodbe o pooblastitvi za opravljanje tujega posla se izpremeni, da ne velja doslej skupno 20 din, pač pa se bo računala od vsake pole po 30 din.

Takso na službene pogodbe (po post. 20) je plačati brez ozira na to, ali je bila sklenjena na določen ali nedoločen čas.

Taksa za izvensodne poravnave (post. 26) se zviša, če se predmet poravnave ne da oceniti, od 20 na 100 din, v vseh ostalih primerih pa od 1 na 2 % vrednosti.

Tar. post. 27 je razširjena na vso državo in se izpremenjeno besedilo glasi sedaj takole: Za listine, s katerimi se daje ali prenaša služnostna pravica ali se že pridobljena taka pravica potrjuje po zavezani stranki, se plača taksa: 1. ako se pridobitev služnosti odgodi med živimi brez protidajatve ali ako je služnost dana za primer smrti, po tarifni št. 23, 2. Če pa je služnost pridobljena s protidajatvijo: 2. Za prenos služnosti uživanja plodov ali porabe nepremičnine od vrednosti 2 %, za vse ostale služnosti 1 %. Za vrednost se jemlje pri pridobitvi s protidajatvijo pogojena naknada, pri pridobitvi brez protidajatve pa vrednost same služnosti.

Taksa po post. 28 se razširja na vso državo in se glasi izpremenjeno besedilo takole: Za listine, s katerimi se ukinja služnost uživanja plodov ali porabe, se plača taksa, kadar gre za ukinitev brez protidajatve kot od darila, če pa je protidajatev, pa 2 % od vrednosti naknade.

Taksa za pogodbe o vzdrževanju (št. 29) je zvišana od 1 na 2 %.

Tar. post. 37 je izpopolnjena tako, da v primeru, če nimajo zavezanci v enem polletju odprtih ali tek. računov, morajo o tem pisмено obvestiti davčno upravo najdalje do 15. januarja, odnosno do 15. julija. Kazen znaša 500 din.

Taksa po post. 38 (razdelitev skupne imovine) se razširi na vso državo in se je njeno besedilo izpremenilo.

Tar. post. 43 (potrditev ali overovitev vseh listin, odpisov in aktov ter prepisov) znaša odslej 15 din za vsako polo (doslej 10 din za prvo, 5 din za nadaljnje pole).

Tar. post. 46 (nalog ali opomin oblasti, s katerim se pozivlje, da položi kakšno takso, ki jo je dolžan položiti tudi brez poziva), se razširi na vso državo. Znaša 10 dinarjev.

Pritožbe pri državnem svetu ali upravnem sodišču. Taksa za tožbe pri drž. svetu proti odločbam administrativnih oblastev 50 din od pole (doslej 50 din ne glede na število pol) za tožbe pri upravnem sodišču 30 din od pole (doslej 30 din brez ozira na število pol), za pritožbe pri drž. svetu zoper razsodbe in odločbe upravnih sodišč 100 din za prvo polo, za vsako nadaljnjo 30 din (doslej 100 din v celoti), za tožbe za obnovo spora pri drž. svetu za prvo polo 400, nadaljnje 30 (doslej v celoti 400 din), za tožbo za obnovo spora pri upr. sodišču od prve pole 300, od vsake nadaljnje 20 (doslej 300 din v celoti), za pritožbe pri drž. svetu, da bi izdal odločbo namesto upr. oblasti od vsake pole 20 din (doslej 20 din v celoti), za predlog drž. svetu, da bi rešil spor o pristojnosti od vsake pole 10 din (doslej 10 din v celoti).

Taksa za tožbe pri upravnem sodišču zaradi povračila škode po § 134. zakona o občem upravnem postopku znaša za prvo polo 50, za vsako nadaljnjo 20 (doslej v celoti 50 din), za enako tožbo drž. svetu za prvo polo 100 din, za nadaljnje po 30 din (doslej 100 din skupno).

Taksa za licitacijo o prodaji ali oddaji v zakup, ki se vrši z javnim draženjem (post. 81), znaša od pole 10 din (doslej 5), za prodajo premičnin ali nepremičnin pa se plača, če je vrednost večja od izkupička, prenosna taksa po št. 12.

Taksa za pritožbe zoper obsodbe po davčnih carinskih, trošarinskih, taksnih, monopolskih in drugih finančnih zakonih kakor tudi po zakonih o kontroliranju čistine zlata in srebra, o uvozu in proizvodnji smodnika in o razredni loteriji je znašala doslej skupno 50 din, odslej pa bo znašal 50 din od pole.

Opozorilo.

Opozarjamo vse hišne posestnike, da je treba za najemnine do mesečnih 200 din, tedaj letno 2400 din, za vsakega najemnika za najemnino do 2400 din napraviti najemno pogodbo na monopolnem formularju s kolkom za 10 din. Ker je precej hišnih posestnikov, ki imajo najemnine do 2400 din letno, naj se vsi taki oglašijo nemudoma v naši pisarni, da jim napravimo potrebne najemne pogodbe. Po novem zakonu o taksah je treba za vsako tudi najmanjšo najemnino napraviti najemno pogodbo.

Vlagonje prijavi za odmero pridobnine

Davčni oddelek finančnega ministrstva je preko finančnih direktij naročil vsem davčnim upravam, da z javnim pozivom pozovejo davčne zavezance pridobnine ter zavezance davka na poslovni promet in luksusnega davka, ki jim davčne osnove določajo davčni odbori, da predložijo davčne prijave za davčno leto 1941. v roku od 5. januarja do zaključno 4. februarja 1941. Davčni zavezanci morajo vnesti v davčno prijavo za pridobnine tudi vse podatke, ki so potrebni za odmero posebnega davčnega dodatka, davka za neoženjene osebe in prispevka za narodni obrambni fond.

Prijave va rentnino za leto 1941

je vložiti od 5. januarja do zaključno 4. februarja 1941. Napoved za rentnino in prošnje za znižanje narodno-obrambnega sklada izvršuje brezplačno Prvo društvo hišnih posestnikov ter se tozadevne škrovine dobijo istotam.